

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av 4 § lagen om Räddningsinstitutet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ett upphävande av bestämmelsen i lagen om Räddningsinstitutet om skyldighet för hemkommunen för studerande att delta i finansieringen av Räddningsinstitutets yrkesinriktade grundutbildning så att de till staten betalar en på kalkylerade grunder bestämd betalningsandel per elev som genomgår yrkesinriktad grundutbildning. Kostnadsfördelningen mellan

staten och kommunerna förblir oförändrad genom att en summa som motsvarar betalningsandelarna beaktas i kommunens finansieringsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagen förutsätter att statsbudgeten för 1997 ändras.

MOTIVERING

1. Nuläge

Räddningsinstitutet är en statlig läroanstalt som lyder under inrikesministeriet och som enligt 2 § lagen om Räddningsinstitutet (1165/1994) skall sköta den yrkesinriktade grundutbildningen och tilläggsutbildningen för brand- och räddningsväsendets befäl, underbefäl och manskap samt alarmjourhavande, ordna utbildning för undantagsförhållanden för ledande myndigheter och specialpersonal samt vid behov även ordna annan utbildning inom räddningsområdet. Dessutom skall Räddningsinstitutet utföra även andra uppgifter som lämpar sig för dess verksamhet, enligt vad inrikesministeriet bestämmer.

Den yrkesinriktade grundutbildningens andel har 1996 varit 73 % av studerandeda-garna. Inom den yrkesinriktade grundutbildningen har man sedan 1992 tillämpat ett system med betalningsandelar för studerandenas hemkommuner på samma sätt som vid de yrkesläroanstalter som finns inom utbildningsförvaltningens område. Till att börja med bestämdes betalningsandelen enligt

räddningsläroanstaltens genomsnittliga sannolika kostnader. År 1994 var den 111 070 mk per studerande, varav kommunens betalningsandel varierade mellan 14 och 49 % beroende på kommunens bärkraftsklass. I lagen om Räddningsinstitutet som trädde i kraft vid ingången av 1995 förenhetligades systemet med betalningsandelar med motsvarande system inom undervisningsverksamheten med beaktande av de ändringar som företagits i det. Enligt 4 § lagen om Räddningsinstitutet är hemkommunen för studerande skyldig att för en studerande till staten betala en betalningsandel som motsvarar hemkommunens enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beräknade betalningsandel per elev som får yrkesundervisning. Grunden för betalningsandelen utgjordes enligt sistnämnda lag av ett med elevantalet vägt riksomfattande medeltal som undervisningsministeriet fastställde för yrkesläroanstalterna enligt de kalkylerade statsandelsgrunderna per elev. Det genomsnittliga beloppet var 35 562 mk år 1994.

Genom den lag om ändring av lagen om

finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som trädde i kraft vid ingången av 1997 (1151/1996) slopades kommunernas betalningsandelar, och därför kan 4 § lagen om Räddningsinstitutet inte längre tillämpas. I den ändrade 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestäms om kommunens finansieringsandel av driftskostnader som gäller undervisningsverksamhet och bibliotek, vilken skall ersätta systemet med betalningsandelar för elevernas hemkommuner. När kommunens finansieringsandel uträknas beaktas alla kalkylerade kostnader i vilka studerandenas och elevernas hemkommuner före 1997 var skyldiga att delta i form av betalningsandelar för elevernas hemkommuner oberoende om det bestäms om läroanstaltens finansiering i sistnämnda lag eller särskilt. Kommunens finansieringsandel är 43 % av produkten av kommunens invånarantal och det markbelopp per invånare i landet som uträknas på det sätt som bestäms i 9 § på grundval av priserna per enhet. Kommunens finansieringsandel per invånare är lika stor i alla kommuner. Systemet gäller endast läroanstalter som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Efter ändringen av undervisningsverksamhetens finansieringssystem är Räddningsinstitutet den enda läroanstalten i vars finansiering kommunerna borde delta med betalningsandelar. Emellertid kan inga betalningsandelar uppbäras, eftersom det inte längre finns någon gällande grund för bestämmande av betalningsandelen. Systemet med betalningsandelar borde slopas även i fråga om Räddningsinstitutets yrkesinriktade grundutbildning. Det skulle strida mot principerna för det reviderade finansieringssystemet att i fråga om en läroanstalt påföra studerandenas respektive hemkommunen utbildningskostnader när kommunens finansieringsandel i fråga om alla andra läroanstalter fördelas jämnt på alla kommuner.

2. Föreslagna ändringar

Det föreslås att 4 § lagen om Räddningsinstitutet upphävs, och därför behöver kommunerna inte längre betala någon särskild betalningsandel för kostnaderna för Räddningsinstitutets yrkesinriktade grundutbildning. Kommunernas deltagande i Räddningsinstitutets finansiering ordnas i samband med

undervisningsverksamhetens finansieringssystem. I de minskningar av statsandelarna som gjorts i syfte att balansera den offentliga ekonomin och som avses i 9 § 4 mom. i förslaget till lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet vilket ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om utbildning (RP 86/1997 rd) ingår en mark per invånare som skall kompensera de betalningsandelar som Räddningsinstitutet erhållit från kommunerna. Lagen avses träda i kraft den 1 augusti och den skall tillämpas första gången vid beviljande och betalning av finansiering för 1999. Beträffande 1998 har undervisningsministeriet för avsikt att i ett lagförslag som ansluter sig till statsbudgeten föreslå att kommunernas slopade betalningsandelar till Räddningsinstitutet skall beaktas i kommunens finansieringsandel.

3. Propositionens verkningar

Grunden för 1996 års betalningsandel har varit det av undervisningsministeriet fastställda beloppet 34 484 mk, varav kommunens betalningsandel var 43 %, dvs. 14 828 mk. Betalningsandelar uppbärs för i genomsnitt 245 studerande sammanlagt 3 640 368 mk. I statsbudgeten för 1997 har i betalningsandelar för studerande som genomgår Räddningsinstitutets yrkesinriktade grundutbildning beräknats inflyta 4 362 000 mk, varvid det genomsnittliga elevantal som låg till grund för uppskattningen är 290 studerande och medelpriset per studerande 34 746 mk.

Kommunernas betalningsandelar ingår inte under räddningsförvaltningens omkostnadsmoment, som är ett nettobelopp, utan betalningsandelarna har intäktsförts under ett inkomstmoment i statsbudgeten. Att inga betalningsandelar uppbärs medför således inget behov av att höja Räddningsinstitutets omkostnadsanslag.

Kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna förblir till följd av de ändringar som föreslagits i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet från 1998 likadan som den var 1996. År 1997 skall finansieringen av Räddningsinstitutets yrkesinriktade grundutbildning helt och hållet bekostas av staten, vilket minskar statens inkomster 1997 med drygt 4 milj. mk.

Statsbudgeten för 1997 borde ändras till

följd av förslaget så att inkomstmomentet jämte anslag slopas i statsbudgeten genom en ändring som görs i tilläggsbudgeten.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet. Finansieringsarrangemangen har diskuterats med undervisningsministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet. Utlåtande om propositionen har begärts av undervisningsministeriet, finansministeriet, Finlands Kommunförbund och Räddningsinstitutet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt, eftersom det inte finns någon grund för kommunernas betalningsandelar som uppbärs med stöd av 4 § lagen om Räddningsinstitutet och nämnda bestämmelse därför inte kan iakttas.

Eftersom inga betalningsandelar har kunnat uppbäras under 1997, föreslås att lagen tillämpas retroaktivt från den 1 januari 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av 4 § lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 4 § lagen den 8 december 1994 om Räddningsinstitutet (1165/1994).

2 §
Denna lag träder i kraft den 1997. Lagen tillämpas dock från den 1 januari 1997.

Helsingfors den 5 september 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouni Backman

